

Якщо брати до уваги усі ці фактори, то стає очевидним, що правове регулювання інтелектуальної власності не може забезпечуватися виключно, повно та ефективно нормами Цивільного кодексу.

Актуальною на сьогодні залишається проблема систематизації норм інтелектуального права з можливим її переходом і завершенням у кодифікацію та прийняттям Кодексу інтелектуального права. Сама його назва – Кодекс прав інтелектуальної власності, Кодекс інтелектуальної власності, Інтелектуальний кодекс, не кажучи про саму ідею, очевидно породить велику дискусію. Хай буде плідною!

ЛІТЕРАТУРА:

1. Про власність: Закон України від 07.02.1991. Втратив чинність 20.06.2007. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/697-12>
2. Про застосування судами норм законодавства у справах про захист авторського права і суміжних прав: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 04.06.2010. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0005700-10>
3. Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із захистом прав інтелектуальної власності: Постанова Пленуму Вищого господарського суду від 17.10.2012. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0012600-12>

Адаховська Надія Сергіївна,
кандидат юридичних наук, доцент кафедри цивільного права
Національного університету «Одеська юридична академія»

Кривенко Юлія Василівна,
кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри цивільного права
Національного університету «Одеська юридична академія»

ОКРЕМІ ПРОБЛЕМИ ПРАВА В УМОВАХ СУЧАСНОЇ ЦИФРОВОЇ РЕАЛЬНОСТІ

З використанням інформації з'являються нові правові відносини – правові відносини в інформаційній сфері. У зв'язку з цим основним об'єктом цих правовідносин є інформація. Закон України «Про інформацію» дає поняття інформації як будь-які відомості та/або дані, які можуть бути збережені на матеріальних носіях або відображені в електронному вигляді.

Вже зараз можна стверджувати, що інформатизація сприяє: вдосконаленню процесу правотворчості – сучасні технології дозволяють швидко і ефективно здійснювати збір статистичних даних, на підставі яких

виявляються прогалини і колізії в нормах права; вдосконаленню правозастосування – необхідний інформаційний інструментарій дозволяє точно встановити факти у справі, які в подальшому можуть зіграти велику роль в процесі кваліфікації та застосування потрібної норми; підвищенню рівня правосвідомості та правової культури населення шляхом використання інформаційно-правових систем. Процес інформатизації права лише тільки почався, і твердо говорити про його позитивні чи негативні якості ще поки неможливо. Можна лише спостерігати за ним і робити проміжні висновки протягом умовних термінів. Здається, що сам процес взаємодії права і інформатизації (як процесу) не несе в собі негативних одержуваного досвіду наслідків. Право розвивається, набуває нових форм, джерела закріплення, а це все сприяє становленню більш модернізованої правової системи. При взаємодії інформації і суспільства відбувається зміна соціально-нормативного регулювання (моралі, моральності, релігії, права). Наслідки цих змін тягнуть структурні зміни всього суспільства. Так, впровадження інформаційних технологій і заснованих на них інформаційних телекомунікаційних мереж призводить до формування єдиного інформаційного простору. Сучасний світ змінився, і, як наслідок, право стрімко змінюється.

В даний час в багатьох суспільних відносинах використовується штучний інтелект, наприклад здійснення банківських операцій, здійснюваних в онлайн-режимі, використання електронної бібліотеки. Все популярнішим стає створення нової реальності, яка не має аналогів в сучасному світі, – цифрової економіки, криптовалюта і т. д.

Якщо звернутися до досвіду правового регулювання країн Європи, то там це питання пішло трохи далі. Роботи та комп'ютери все більше беруть на себе фізичну і розумову працю людини. Вони будуть корисними в такій сфері, як правосуддя, де потрібно обробляти великі обсяги інформації, приймати складні рішення. Але виникають сумніви в здатності електронного мозку до поваги основних прав, захисту даних, справедливому розгляді. З огляду на це, Рада Європи прийняла вагомий міжнародний акт – Етичну хартію по використанню штучного інтелекту в судовій системі та її середовищі.

Суспільні відносини, пов'язані зі штучним інтелектом, отримали правове регулювання, а значить, до питання підійшли вже і з юридичної точки зору. Безперечно, штучний інтелект істотно скоротить витрати держави на забезпечення заробітною платою, соціальними витратами і іншими виплатами, які гарантуються працівникові. До того ж з'явиться величезна кількість часу, який можна приділити найбільш важливим завданням. Однак,

в разі переходу до кіберсуб'єкту, держава не позбавляє себе від його головного завдання – забезпечення нормального функціонування суспільства. Людина все також потребуватиме певних умов свого існування.

Правовідносини в інформаційній сфері все частіше стають предметом злочинного посягання. Довести дані злочини досить складно, оскільки це вимагає певної процедури. Покараннями за ці злочини є: штраф, позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, виправні роботи, примусові роботи, обмеження волі та позбавлення волі.

Проблеми відповідальності за правопорушення в інформаційній сфері зумовлені тенденціями і динамікою їх зростання, що підтверджує офіційна статистика.

Злочини в інформаційній сфері пов'язані з використанням не тільки інформації, а й інформаційних систем і технологій в якості способу або засоби впливу. До проблем кримінально-правової відповідальності за інформаційні злочини потрібно віднести однаковість нормативно-правового визначення таких злочинів.

У сучасному суспільстві питанням забезпечення інформаційної безпеки приділяється велика увага, що можна підтвердити прийняттям низки міжнародно-правових документів, таких як Окінавська хартія глобального інформаційного суспільства, Декларація принципів інформаційного суспільства, підсумкові документи Всесвітньої зустрічі на вищому рівні з питань інформаційного суспільства в грудні 2003 р в Женеві і в листопаді 2005 р в Тунісі і ін.

Система інформаційної безпеки в Україні повинна забезпечувати збереження державної та інших таємниць, захищати інформаційні ресурси та інформаційно-телекомунікаційну інфраструктуру від впливу інформаційної зброї, загроз інформаційного тероризму. В даний час інформація є не тільки цінним ресурсом, а й небезпечною стратегічною зброєю. Тому кожна сучасна держава приділяє увагу забезпеченню належного рівня інформаційної безпеки.

Сучасне законодавство з регулювання та захисту інформації слабо розвинене в Україні, і в зв'язку з цим потрібно систематизувати його, позбутися від повторів і привести його апарат в узгоджену систему.

Отже, можна з упевненістю сказати, що цифрові технології, що застосовуються в праві, повністю або частково змінюють його.

Право в умовах цифрової реальності змінює свою природу, а також висуває нові вимоги до правової науки і юридичної практики. Зокрема, це стосується розробки ефективних засобів і способів регулювання різних сфер

суспільного життя. Головне завдання юристів – надати цій реальності правову форму.

Берназ-Лукавецька Олена Михайлівна,
кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри цивільного права
Національного університету «Одеська юридична академія»

Берназ Дмитро Васильович,
викладач кафедри тактико-спеціальної, вогневої та фізичної підготовки
Одеського державного університету внутрішніх справ

НАДАННЯ МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ В ОНЛАЙН РЕЖИМІ

Через пандемію коронавірусу надання медичних послуг перейшло в онлайн-формат. Так, наприклад, на базі всеукраїнської системи «Поліклініка без черг» було запроваджено нову функцію онлайн-консультації. В умовах пандемії коронавірусу медичні працівники можуть надавати медичні послуги пацієнтам дистанційно та взаємодіяти з іншими лікарями для отримання їх професійних порад в особливо складних випадках. Дану систему запровадили під час медичної реформи та зараз її використовують майже 9000 лікарів та здійснено приблизно 10 мільйонів прийомів.

В умовах епідемії коронавірусу на базі даної системи розробники цієї програми створили платформу для надання лікарями пацієнтам онлайн-допомоги. Завдяки даній програмі лікарі також можуть консультуватися один з одним.

На онлайн-прийом пацієнт може записатись через сайт, обираючи потрібного спеціаліста-лікаря, вказуючи зручний для себе час та пацієнт має можливість провести телеконсультацію з лікарем безпосередньо зі свого особистого кабінету [1].

Ще однією новелою є мобільні клініки. Так, в Україні також стали можливі онлайн консультації з лікарями первинної та вторинної ланки через новий мобільний додаток ДоброДок +.

Через власний телефон можна одержати консультацію таких лікарів як кардіолог, терапевт, педіатр, гінеколога, невролог, та інших вузьких спеціалістів-лікарів. Пацієнт самостійно може обирати будь-якого лікаря. Головне, щоб відомості про такого лікаря були внесені до електронної бази мобільної клініки.

Додаток ДоброДок + підтримує режим аудіо і відеозв'язку, двосторонній обмін текстовими повідомленнями. До основних переваг відноситься швидкість та безпека отримання консультації, зручні у використанні онлайн кабінети, доступність медичних послуг.